

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за българските лични документи

Информация

Откриване / Приключване: 25.01.2022 г. - 24.02.2022 г. Неактивна

Номер на консултация: #6535-K

Област на политика: Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на вътрешните работи

Тип вносител: Национално

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за българските лични документи (ЗИДЗБЛД) се цели да бъдат улеснени гражданите при предоставяне на услуги, свързани с издаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство. Друга цел е да се уреди на законово ниво хипотезата на подаване на заявление за издаване на нов документ за самоличност, когато заявителят не може да представи документ за самоличност или заместващ го такъв поради загубване, кражба или унищожаване. Предвижда се удостоверяването на самоличността да става с представяне на удостоверителен документ за раждане. Също така се цели да бъдат уточнени определени разпоредби на ЗБЛД, които дават възможност личните карти на българските граждани да съдържат удостоверения за електронна идентичност, да бъдат издавани паспорти със срок на валидност от 10 години, да се издава временна карта за самоличност, когато са отнети документите по чл. 13, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗБЛД, съгласно чл. 68, ал. 2 от Наказателно-процесуалния кодекс, предвид обективната невъзможност за обезпечаване на тяхното прилагане. Предвижда се да отпадне изискването за представяне на копие на документ за завършено образование, при подаване на заявление за подмяна на чуждестранни свидетелства за управление на моторни превозни средства (СУМПС) с български СУМПС, с оглед обстоятелството, че се касае за признаване на вече придобита правоспособност за управление на моторно превозно средство, а изискването за образование е национално и е относимо към първоначално издаване на СУМПС.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на вътрешните работи

Адрес: София, ул. „6-и септември“ 29

Електронна поща: priemna@mvr.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 12.05.2022](#)

[Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието по проект на ЗИДЗБЛД - вер. 1.0 | 25.01.2022](#)

[Мотиви към проект на ЗИДЗБЛД - вер. 1.0 | 25.01.2022](#)

[Становище на дирекция "Модернизация на администрацията" при Министерския съвет - вер. 1.0 | 25.01.2022](#)

[Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за българските лични документи - вер. 1.0 | 25.01.2022](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Grazdanite Sofia (24.02.2022 14:24)

Гражданите 5

Трябва да се има предвид от сериозната практика на СДВР, че когато гражданите не са обслужени и "върнати" за нещо, често те стават агресивни и груби, в тях се формира обида и неприязън към държавата и държавните органи. В такива случаи

гражданите отправят към служителите обидни и нецензурни квалификации, следват конфликти и нарушаване на обществения ред. Това води до формиране на обида и неудоволетвореност в обслужващите служители, намалява се тяхната любезност и отзивчивост към клиентите, а също се нарушава тяхната концентрация, което води до грешки в работата им.

При обсъждането на тази законодателна промяна трябва да се има предвид, че лицата които подават Декларация по чл.17, ал.1 от ПИБЛД за изгубен/откраднат документ и заявление за издаване на нов документ по електронен път, чрез електронния портал на МВР са облагодетелствани, а гражданите които ще заявят на гише и върнати за удостоверение за раждане са дискриминирани.

При обсъждането на тази законодателна промяна трябва да се има предвид, че българските граждани придобили българско гражданство с Указ на Президента на РБ и дошли от чужбина, в случай на загубване/откраждане на документи в страната, няма как да се приберат до обичайното си местопребиваване и да донесат преведено и легализирано удостоверение за раждане.

Предвид гореизложеното, предлагам законодателната промяна да регламентира задължението на гражданина без документ за самоличност, да **удостоверява** своята самоличност при подаване на Декларация по чл.17, ал.1 от ПИБЛД и заявление за издаване на документ за самоличност в звената БДС на МВР, чрез заявяване своите лични данни – имена и ЕГН и да подпише декларация с **информирано съгласие**, че е съгласен да бъдат обработени неговите лични данни и да бъде идентифициран чрез информационните масиви на МВР .

Предвид гореизложеното предлагаме § 4 и § 5 от законопроекта на ЗИДЗБЛД да отпаднат.

Автор: Grazdanite Sofia (24.02.2022 14:23)

Гражданите 4

При обсъждането на тази законодателна промяна трябва да се има предвид от практиката, че гражданинът, който е без личен документ започва да моли служителите на гише, „дали не може да се измисли нещо, за да не го разкарват“. Това може да доведе до корупционен натиск спрямо приемащите служители от МВР и до недопустими корупционни практики.

Връщане на граждани е недопустимо при административното обслужване и това, че те ще бъдат върнати за да донесат удостоверение за раждане, внася **допълнителна тежест** в административното обслужване. След като има РМС №704/2018 г. и други указания на изпълнителната власт за намаляване на административната тежест на обслужване на гражданите е неправилно законодателя да внася нови изисквания към гражданите, с което да се увеличава тежестта на предоставянето на административна услуга без да има ясен и точен смисъл и практическа необходимост.

При обсъждането на тази законодателна промяна трябва да се има предвид, че гражданинът който е без личен документ вследствие на кражба е доста афектиран и често в звената БДС се отправят обидни квалификации, че МВР не е опазила гражданина от кражба или грабеж, ами и ще понесе съставяне на АУАН. Сега вече към тези думи ще се прибавят и обиди, че ги разкарваме без смисъл за да донесат удостоверение за раждане. Представете си хипотезата при която възрастна жена е на покупки в областен град и на пазара и откраднат личната карта, тя трябва с рейс да се върне до адреса си, който е в друг град или село, само за да донесе удостоверение за раждане (ако има такова). А ако няма такова законово изискване, тя може да заяви в областния град за експресно издаване на лична карта / ако е над 70 години без такса/ и до вечерта да се прибере с новата си лична карта.

Автор: Grazdanite Sofia (24.02.2022 14:22)

Гражданите 3

При обсъждането на тази законодателна промяна трябва да се има предвид, че гражданинът, който е без личен документ /например кражба от жилище/ е доста възможно и неговото удостоверение за раждане също да е откраднато. Тогава следва един **нерешим кръг**, в който той отива в звено БДС и от там му искат удостоверение за раждане за да му бъде издадена лична карта, след това той отива в съответния ЕСГРАОН на съответната община за да му издадат дубликат на удостоверение за раждане, а те му искат лична карта за да си удостовери самоличността.

При обсъждането на тази законодателна промяна трябва да се има предвид, че гражданинът, който е без личен документ /например кражба на документи в чужбина/ няма как да удостовери самоличността си в консулска служба с удостоверение за раждане, а и няма как да се прибере до страната или неговото удостоверение за раждане е заключено в жилището му и няма кой да го вземе и изпрати в чужбина за да му бъде издаден временен документ за обратно връщане в страната.

При обсъждането на тази законодателна промяна трябва да се има предвид, че гражданинът който е без личен документ и неговото удостоверение за раждане е в друг град, той трябва да пътува до там /без личен документ/. А ако удостоверението за раждане е изгубено и лицето е родено преди 2000 г. трябва да ходи до родното си място за издаване на дубликат.

Автор: Grazdanite Sofia (24.02.2022 14:21)

Гражданите 2

„Същата е хипотезата и при експресна необходимост от личен документ /в рамките на 8 часа/, ако гражданина установи липса на лична карта и желае да заяви за експресно издаване на такава, а администрацията го “върне” за удостоверение за раждане, ще се забави издаването на личната карта и отново ще следва и неговото право да търси по законов ред от МВР компенсации за пропуснати ползи.

Предлагането на конкретната законодателната промяна да не бъдат административно обслужени от МВР и връщани за удостоверение за раждане, граждани без документ за самоличност ще наруши за неопределено време / докато донесат искания документ / тяхното **законно право** да притежават лична карта.

В случай, че законопроекта остане в този вид това ще доведе до невъзможност да се обслужват гражданите и ще доведе до казуси, които няма да е възможно да се разрешат, а именно - има случаи, в които има издадена европейска заповед за арест на български гражданин и същият не притежава документ за самоличност, а ВКП постановява да му бъде издаден такъв документ. Без лична карта остават и трудно подвижните и настанените в болници и психиатрични заведения лица, на които приема на заявления се извършва от служители на място чрез подвижна биометрична станция. Тези казуси ще възникнат и при административното обслужване на лица настанени в местата за лишаване от свобода.

Автор: Grazdanite Sofia (24.02.2022 14:19)

Гражданите 1

Още повече, че удостоверението за раждане не е документ за самоличност, а е документ по гражданско състояние, няма снимка на притежателя на него и притежанието му по никакъв начин **категорично** не потвърждава самоличността на лицето.

Предлагането на конкретната законодателната промяна касае подаването на заявление за подмяна на изгубен/откраднат документ, но се пропуска задължението на гражданина преди този акт да подаде Декларация по чл.17, ал.1 от ПИБЛД за обстоятелствата по изгубване/открадване на документа. Т.е. следва логичния въпрос на гражданина без документ, как при подаване на декларацията е удостоверил самоличността си без да представя удостоверение за раждане, а след това като подава заявление за издаване на нов документ, има законово разпореждане да представи удостоверение за раждане. Ако законодателя въведе изискване и при подаване на Декларация по чл.17, ал.1 от ПИБЛД да се представя удостоверение за раждане, следва въпроса как администрацията ще изпълни задължението си **незабавно** да обявява документа за “невалиден” с причина “изгубен/откраднат” като връща гражданина до място където си съхранява удостоверението за раждане за да го донесе, тъй като почти няма гражданин, който винаги да носи в себе си удостоверение за раждане. От тук следват и хипотезите, че удостоверението за раждане може да е в друг град или загубено. Докато гражданина донесе удостоверение за раждане, документа му за

самоличност може да бъде използван неправомерно поради несменен статус на “невалиден” да последват вреди и щети за титуляра. От тук следва и неговото право да търси по законов ред от МВР компенсации.

Автор: Grazdanite Sofia (24.02.2022 14:18)

Гражданите

Още повече, че удостоверение за раждане не е документ за самоличност, а е документ по гражданско състояние, няма снимка на притежателя на него и притежанието му по никакъв начин **категорично** не потвърждава самоличността на лицето.

Предлагането на конкретната законодателната промяна касае подаването на заявление за подмяна на изгубен/откраднат документ, но се пропуска задължението на гражданина преди този акт да подаде Декларация по чл.17, ал.1 от ПИБЛД за обстоятелствата по изгубване/откраждане на документа. Т.е. следва логичния въпрос на гражданина без документ, как при подаване на декларацията е удостоверил самоличността си без да представя удостоверение за раждане, а след това като подава заявление за издаване на нов документ, има законово разпореждане да представи удостоверение за раждане. Ако законодателя въведе изискване и при подаване на Декларация по чл.17, ал.1 от ПИБЛД да се представя удостоверение за раждане, следва въпроса как администрацията ще изпълни задължението си **незабавно** да обявяви документа за “невалиден” с причина “изгубен/откраднат” като връща гражданина до място където си съхранява удостоверението за раждане за да го донесе, тъй като почти няма гражданин, който винаги да носи в себе си удостоверение за раждане. От тук следват и хипотезите, че удостоверението за раждане може да е в друг град или загубено. Докато гражданин донесе удостоверение за раждане, документа му за самоличност може да бъде използван неправомерно поради несменен статус на “невалиден” да последват вреди и щети за титуляра. От тук следва и неговото право да търси по законов ред от МВР компенсации.

Автор: Grazdanite Sofia (24.02.2022 14:16)

Гражданите

След като няма ясен и точен законов и подзаконов регламент по задължението на гражданина без документ да удостоверява своята самоличност, предлагам гражданинът без документ да удостоверява своята самоличност в звена БДС като заявява своите лични данни – имена и ЕГН и да подпише декларация с информирано съгласие, че е съгласен да бъдат обработени неговите лични данни и да бъде идентифициран чрез информационните масиви на МВР. Ако откаже този акт, тога от гражданина да се изисква да представи удостоверение за раждане. От тук вече следва задължението на *администрацията* да провери и да се увери в

истинността на предоставените данни, т.е. да извърши идентификация и установи самоличността на лицето което заявява тези данни. Тези законосъобразни действия са на основание на законовата разпоредба на § 1, т.13 от ЗБЛД, "Лични данни" означават всяка информация относно определено физическо лице. Т.е. това включва имена, ЕГН и свързаната с тях снимка от информационния фонд на МВР. Съгласно законовата разпоредба на § 1, т.16 от ЗБЛД "Биометрични данни" са изображението на лицето на гражданина и пръстовете му отпечатащи, които се използват за разпознаване и проверка на заявена самоличност. Съгласно законовата разпоредба на Чл. 12. (1) от ИНСТРУКЦИЯ № 13-417 ОТ 10 МАРТ 2010 Г. за Организацията и технологията на работа в структурите на МВР при издаване на българските лични документи, от НАИФ "НРБЛД" може да се прави разпечатка, която да съдържа снимка на лицето на заявителя, заснета с биометричната станция, и неговите актуални лични данни за извършване на идентификация.

Автор: Валентин Стойков (23.02.2022 16:59)

компромисен вариант - да се ограничи само правото на гласуване
Според мен причината да бъдат въведени жестоки и нехуманни пречки за адресна регистрация беше с цел да се спре изборният туризъм.

В тази връзка предлагам компромис - лицата, които живеят на адрес, който не отговаря на жестоките и нехуманни изисквания за адресна регистрация, да бъдат лишени само от право на гласуване. Тоест да бъдат регистрирани на адреса, който декларират (без да се налага доказване с документи) за да може да им се издаде лична карта (дори и този адрес да е на гараж, офис, ателие, склад и т.н.), но тази регистрация да се признава само за цели различни от упражняването на правото да се гласува.

Да се ограничи само правото им на гласуване е по-малкото зло. Важно е да имат адресна регистрация и лична карта за да не им се ограничават всички други права поради липсата на адресна регистрация и лична карта.

Автор: Български хелзинкски комитет СНЦ (23.02.2022 16:30)

Със законопроекта се въвежда нова административна тежест, без аргументи за необходимост от нея

Не подкрепяме въвеждането на изискване за представяне на удостоверителен документ за раждане, т. е. удостоверение за раждане, при подаване на заявление за лична карта или паспорт, поради загубване, кражба или унищожаване на страта. В мотивите на законопроекта се твърди, че се урежда на законово ниво хипотезата на подаване на заявление за издаване на нов документ за самоличност, когато заявителят не може да представи документ за самоличност или заместващ го такъв поради загубване, кражба или унищожаване. Предвижда се удостоверяването на самоличността да става с представяне на удостоверителен документ за раждане, с оглед доказване на самоличност. Всъщност

законопроектът не въвежда тази хипотеза, тъй като тя вече съществува. законопроектът въвежда ново, допълнително изискване при подаване на заявление за лична карта, поради загубване, кражба или унищожаване. На практика с това изменение се въвежда нова административна тежест за гражданите, без да е обоснована необходимост от това. **Удостоверителният документ за раждане не съдържа фотографско изображение или други данни, от които да е възможно идентифициране на неговия приносител. Всички данни от този удостоверителен документ за раждане вече се съдържат в информационната система, с която служителите на МВР работят - НАИФ „НРБЛД”.** Тази система черпи информация от ЕСГРАОН, т. е. от регистрите на населението, в които се намира актуалната информация по гражданска регистрация от актовете за гражданско състояние (включително акта за раждане) и личните регистрационни картони на лицата. Освен това, след като вече веднъж е издавана лична карта на лицето, в информационната системата на МВР се съхранява последното фотографско изображение, а и други данни, по които лицето може да бъде идентифицирано от служителя, приемащ заявлението. От друга страна възможността за идентификация посредством представяне на удостоверителен документ за раждане, може потенциално да доведе до злоупотреби, като например да бъде издадена лична карта с образа на недобросъвестен приносител на чуждо удостоверение за раждане, респ. до издаване на лични документи с неистинско съдържание. Освен това в чл. 70 от Закона за МВР вече е предвиден ред за установяване на самоличност, и няма никаква пречка той да бъде приложен при съмнения от страна на служителя, приемащ заявлението. С оглед на изложеното настояваме предложените с § 4 и § 5 от законопроекта изменения на ЗБЛД да бъдат оттеглени.

Автор: Български хелзинкски комитет СНЦ (23.02.2022 12:24)

150 169 български граждани са без лична карта към 1 декември 2021 г. (2)

Както вече посочихме в предходния коментар, предложеният законопроект не адресира съществуването на много по-значим и тревожен социален проблем при прилагането на Закона за българските лични документи. В тази връзка изпращаме в отделен документ по електронна поща до ресорните министерства, нашето подробно становище и предложение за разрешаване на проблема.

Автор: Български хелзинкски комитет СНЦ (23.02.2022 11:49)

150 169 български граждани са без лична карта към 1 декември 2021 г.

Предложеният законопроект игнорира съществуването на много по-значим и тревожен социален проблем при прилагането на Закона за българските лични карти – **по данни на МВР към 10.03.2021 г., броят на българските граждани без валидна лична карта е 123 749 души, а към 01.12.2021 г. техният брой нараства на 150 169 души.** През 2021 г, в течение на по-малко от девет месеца

броят на лицата без лична карта се е увеличил с 26 420 души. В същото време по данни на МРРБ към 02.12.2021 г. българските граждани с постоянен адрес, който е с индикация „извън НКНПА“ (т. е. извън Националния класификатор на настоящите и постоянните адреси) възлизат на 76 366 души.

Проблемът е заложен преди около десет години с реформата на института на адресната регистрация, извършена с промените в Закона за гражданската регистрация (ЗГР). Тази реформа замени съществуващата свобода за заявяване на постоянен и настоящ адрес с рестриктивни изисквания, които имат за цел да преустановят т. нар. „изборен туризъм“ и да въведат ред в адресната регистрация. При оценката на въздействието на тези изменения в режима не е предвидено тяхното отражение в процедурата по издаване на лична карта и потенциала им да предизвикат и изострят социален проблем с посочените по-горе мащаби и сериозност. Поради обусловеността на адресната регистрация на децата с тази на техните родители, броят на лицата без лична карта нараства експоненциално.

През 2011 г. с чл. 89, ал. 5 – 7 от ЗГР кметовете получиха правомощието еднолично да определят адресите, на които може да се извършва адресна регистрация. Съвкупността от тези адреси образува Национален класификатор на настоящите и постоянните адреси в Република България (НКНПА). Кметовете се възползваха от тези свои нови правомощия. С особен размах са заличени адресите на ромските махали. Така например само с една заповед на столичния кмет през 2020 г. е заличен адрес, на който по постоянен адрес са регистрирани 428 лица на ул. „Суходол“ 3 в София.

При промените в ЗГР през 2011 –2012 г. регламентацията на процедурата по издаване на лична карта, респ. изискванията при издаване на лична карта останаха незасегнати. Въпреки това промените в ЗГР доведоха до ново тълкуване на ЗБЛД от правоприлагащите органи в лицето на МВР с оглед „валидността“ и „невалидността“ на постоянния адрес. Така се зароди и разви административната практика да се отказва издаване на лична карта на лица, чийто постоянен адрес е извън НКНПА.

Предлагаме да се приеме допълнение към закона, с което изрично да се предвиди, алинея първа на член 27 от ЗБЛД, който се намира в раздел II „Данни, съдържащи се в личната карта“, който е част от глава втора „Лична карта на българските граждани“, да се допълни със следното изречение второ:

„Когато посоченият постоянен адрес е извън Националния класификатор на настоящите и постоянните адреси в Република България, това се отбелязва в данните по чл. 26, ал. 1, т. 5“.

Така чл. 27 ще добие следната редакция:

Чл. 27. (1) Всеки български гражданин е длъжен да посочи избора от него постоянен адрес. Когато посоченият постоянен адрес е извън Националния класификатор на настоящите и постоянните адреси в Република България, това се

отбелязва в данните по чл. 26, ал. 1, т. 5.

Призоваваме при обсъждане на промените в закона разрешаването на изложения по-горе проблем да се приоритизира.

Предложеното допълнение на закона ще има незабавно положително въздействие върху констатирания проблем: всеки български гражданин, който има съставен акт за раждане, респ. електронен личен регистрационен картон, в който съгласно чл. 25, т. 10 от ЗГР задължително се посочва постоянен адрес, ще е в състояние да се снабди с лична карта, независимо от трудностите си да заяви нов постоянен адрес, който е включен в НКНПА. Проблемите на адресната регистрация ще се отделят от проблемите при издаване на лична карта.

Автор: Валентин Стойков (17.02.2022 13:27)

да се помисли върху риска от оставане без адресна регистрация

Против съм предложенията на Севастократор (точка 4 и точка 5).

Причината гражданите да не си регистрират новия адрес е, че това е или невъзможно, или е скъпо (изисква смяна на личната карта, което е свързано с чакане по опашки и бюрокрация). Невъзможно е в случаите когато живеят в жилище, което не е апартамент (напр. ателие, офис, склад, гараж и т.н.).

Против съм новите собственици на жилища да могат да заличават постоянния и настоящия адрес на лица, които не живеят там, защото така може да останат без адресна регистрация, което ще направи невъзможно получаването на лична карта. (Ще се съглася само ако се преработи цялото законодателство така, че оставането без адресна регистрация да е невъзможно или ако е възможно да не води до нарушаване на правата на гражданите.)

Липсата на адресна регистрация ограничава редица права на гражданите, затова трябва адресната регистрация или да се премахне като изискване за упражняване на правата, или да се либерализира (напр. да се дава служебно и без подаване на заявление адреси за кореспонденция на всеки нуждаещ се без излишна бюрокрация и той да се изписва на личната карта, ако не промените закона така, че личните карти да могат да са без адрес).

Автор: Красимир Ценов (16.02.2022 14:14)

"Срок на валидност на свидетелството за управление на моторно превозно средство"

Срокът на валидност на свидетелството за управление на моторно превозно средство е определен в член 51 от Закона, а именно:

Чл. 51. (1) Свидетелството за управление на моторно превозно средство се издава от органите на Министерството на вътрешните работи на лица при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

.....

(3) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2012 г., в сила от 19.01.2013 г.) Срокът на валидност на свидетелството за управление на моторно превозно средство за категории АМ, А1, А2, А, В, В1 и ВЕ е 10 години.

(4) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2012 г., в сила от 19.01.2013 г.) Срокът на валидност на свидетелството за управление на моторно превозно средство за категории С, СЕ, С1, С1Е, D, DE, D1, D1Е и Т е 5 години.

Никъде няма трактовка на положението, при което лицето притежава две правоспособности - по алинеи 3 и 4 едновременно. Тоест, когато попада едновременно под въздействието на две от условията, кое е приложимо. Практиката показва, че при такъв случай се прилага (4) - 5 години, което накърнява правата на притежателя, тъй като може да се ползва с по продължителни по (3) - 10 години.

Поради гореспоменатото, предлагам да се създаде нова алинея, а именно:

"(4а) Срокът на валидност на свидетелството за управление на моторно превозно средство за лица притежаващи категории и по двете алинеи (3) и (4) е 10 години, като ограничението по (4) се отразява съгласно чл.53(1),т.11."

Чл. 53. (1) Свидетелството за управление на моторно превозно средство освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържа:

.....

11. особени забележки (ограничителни условия за ползване на свидетелството);.

Поздрави: Красимир Ценов

Автор: Николай Христов (11.02.2022 21:21)

Промени в ЗБЛД

Автор: Валентин Стойков (05.02.2022 14:36)

предплащане на таксата за издаване на документите за самоличност

В случай, че предложението за отложено плащане на таксата за издаване на документите за самоличност не се приеме предлагам възможност за **предварително депозирание** на някаква сума, която в бъдеще да се ползва за плащане на такси по издаване на документи за самоличност.

За да е практически възможно ползване на този депозит трябва **да няма изискване за документи, доказващи този депозит** (по служебен път да се проверява дали има такъв депозит и дали е изразходен). Защото документът за депозит може да е откраднат/изгубен заедно с личните документи.

Считам, че е срамна червена лента след като гражданинът е платил да се изисква документ, който удостоверява това, защото същото може да се провери по служебен път автоматично, ако такава система е изградена.

Тъй като не е известно каква точно ще бъде цената на услугата в бъдеще трябва да е възможно да се плати по-голяма сума за всеки случай.

В някои случаи хората останали без документи за самоличност нямат достъп до парите си, защото банката им изисква документ за самоличност. За тях предплащането или отложеното плащане е спасение.

Може да се въведат и двете ситеми - както предварително, така и отложено плащане.

Автор: Валентин Стойков (05.02.2022 14:21)

децентрализиране на голяма част или всички от процесите

За намаляване на опашките пред гишетата във връзка с издаването на документи за самоличност предлагам част или всички процеси да се децентрализират.

- Възможност биометричните данни (пръстови отпечатъци) да се снемат освен на държавните гишета (Дирекция "Български документи за самоличност", ДБДС) и при доставчиците на удостоверителни услуги срещу заплащане на пазарен принцип без обществена поръчка (ако желаят и ако клиентът е съгласен с цената). Някои клиенти биха избрали частна фирма, защото предпочитат да си платят за да не чакат на опашка. След като се интегрират КЕП-овете в личните карти тези фирми ще имат освободен ресурс да поемат дейността (тъй като някои хора ще решат да имат само един електронен подпис - този в личната карта).
- Фотографирането да може да става по желание: при ДБДС, фотостудิโอ или самостоятелно (с приложение с изкуствен интелект, което да преценява дали снимката отговаря на критериите или служител от ДБДС да преценява дали снимката става).
- Получаването на готовите документи за самоличност да става по желание на клиента: на гише при ДБДС или доставчиците на удостоверителни услуги, с куриер (ако клиентът има валиден документ за самоличност).

Автор: Валентин Стойков (04.02.2022 13:38)

заявление онлайн след 59 месеца - ето как може да стане

При подаване на заявление за български личен документ онлайн има ограничение: да има издаден български личен документ по заявление, подадено лично до 59 месеца преди датата на подаване на електронното заявление и да са му снети необходимите биометричните данни.

Ето как може това да отпадне:

Предлагам да се предвиди самостоятелно фотографиране (или в произволно фотостудио).

Предлагам ако се налага снемане и записване на нови биометрични данни върху личната карта или паспорта това да става при получаване (документът да има техническа възможност за безконтактен запис на данните след издаването му непосредствено преди получаване от клиента).

Алтернативно предложение: да се вземат снимка и биометрични данни при получаване на документа, които да се ползват при нужда при следващо издаване на документ за самоличност (в рамките на 59 месеца) за да не се налага повторното им вземане следващия път.

Автор: Валентин Стойков (01.02.2022 17:39)

отказ за издаване на паспорт на живеещи в чужбина с двойно гражданство?

Случайно попаднах на оплаквания за това в един форум:

Аз преди две години си подновявах българския паспорт и от паспортния отдел в Благоевград ми казаха че нямам нужда от два паспорта (английски и български), достатъчно било да имам българска лична карта и с английския паспорт и личната карта да влизам в България. Но аз се заядох, че си искам български паспорт. Според тях ако имаш чужд паспорт и живееш повече от 183 дена в годината в чужбина, нямаш право на български паспорт. Някакви такива взеха да ми ги разправят и аз трябваше да отида и да си извадя декларация при нотариус, че не живея повече от 183 дена в годината в чужбина (което не е вярно) но номера мина.

Не намирам такъв текст в закона, но не съм го чел внимателно, само го прегледах. Ако това е вярно предлагам да отпадне това ограничение. Има полза от това да имаш два паспорта - ако ги държиш на различни места има вероятност да успеят да откраднат само единия и да не останеш без паспорт.

Автор: Тихомир Петров (29.01.2022 19:22)

Лични документи

1. Издаването на лични документи да не се ограничава от адреса им и да се издават, където гражданите решат.
2. Отпадане на изискване на смяна на лични документи при смяна на адрес. Само по желание.
3. Постоянен адрес да се замени с адрес за кореспонденция.

Автор: Валентин Стойков (28.01.2022 22:06)

лична карта без адрес

Като компромисен и временен вариант, докато се уреди проблема с гражданите, които нямат адресна регистрация, предлагам да отпадне писането на адреса на личната карта или да се пише някакъв служебен адрес. Така ще може гражданите без адресна регистрация да получат лична карта.

На личните карти на лицата без адресна регистрация вместо "постоянен адрес" да се изписва само "адрес". На английски вече е така (пише Residence, което значи адрес).

Друго предложение: и на лица, които желаят, на личната карта да се изписва техния фактически адрес без нужда от доказването му с документи (за да се опрости процедурата), като вместо "постоянен адрес" да се пише "адрес", което ще е индикация, че това не е постоянния адрес, а декларирания адрес на гражданина.

Друго алтернативно предложение: изобщо да не се пише адрес на личните карти. Не знам дали това не противоречи на някоя директива. Така ще отпадне нуждата да се произдава личната карта при промяна на постоянния адрес.

Автор: Валентин Стойков (27.01.2022 19:09)

Какво искам да се промени при издаването на документите за самоличност

Основните ми искания са:

1. Да има възможност за плащане на таксата за издаване на документите за самоличност разсрочено.

2. Издаването на документи за самоличност на територията на България да става независимо от това къде е адресната регистрация на гражданина.
3. Да има възможност бързо да се издава нов документ за самоличност (това се налага например когато гражданинът е с откраднати, изгубени документи и му трябва документа за да осъществи достъп до парите си, с които да покрие неотложни разходи - хотел, храна и т.н.)

Подробно обясних какво искам да се промени при издаването на документите за самоличност в тази статия: https://redtapepayments.blogspot.com/2021/09/blog-post_14.html

Давам връзка, защото системата за коментари не допуска дълги коментари.

Автор: Валентин Стойков (27.01.2022 19:03)

възможност да бъде издаван повече от един паспорт от един и същи вид
Някои посолства/консулства изискват кандидатстващият за виза да си даде паспорта и се прави задържане на паспорта за дълъг период, което е проблем, ако държавата позволява издаването на само един паспорт. В законодателството на друга държава има изключение, позволяващо в такива случаи гражданинът да притежава втори задграничен паспорт.

Обаче възможността да имаш два паспорта има и предимства - ако изгубиш единия (или ти го откраднат) ще имаш втори резервен. А без документ за самоличност си лишен от права (не можеш да минеш границата, не можеш да обмениш валута в банка, не можеш а изтеглиш пари в банка, да получиш кредит за да си платиш неотложните разходи - хотел, храна, таксата за издаване на нов паспорт и т.н.) и издаването на нов паспорт е силно проблемно особено ако си с откраднати пари и откраднати документи за самоличност.

Предлагам да се коригира закона така, че да бъде възможно едно лице да има два валидни паспорта от един и същи вид.

Автор: Валентин Стойков (27.01.2022 18:57)

качеството на личните карти

Искам да обърна внимание на проблема с чупливостта на личните карти.

Много хора се оплакват от това, че личните им карти лесно се повреждат при огъване.

Предлагам да се въведат изисквания за издръжливостта на огъване и изтъркване на личните карти.

Защо дебитните карти на банките и клубните карти за магазините издържат на носене в джоба, а личните карти се чупят и изтъркват?

Недопустимо е такъв важен документ да се поврежда лесно.

Автор: Валентин Стойков (27.01.2022 18:54)

Има и друг проблем поради изискванията за адресна регистрация

Законът не допуска ателиета да се използват като жилища, съответно на адреса на ателиетата не може да се извършва адресна регистрация, доколкото същите нямат жилищно предназначение.

Но много хора живеят в ателиета. И отглеждат децата си там.

Не е изненада, че новата система за регистрация на деца (в училища или детски градини, не разбрах) е хванала много нарушители - на един адрес са регистрирани няколко деца.

Хората нямат пари за апартамент, живеят в ателие (или друг тип място за живеене, който не е апартамент) и се налага да си правят формална регистрация на друг адрес.

Невъзможността за адресната регистрация на фактическия адрес, където хората живеят, ограничава техни права.

Автор: Валентин Стойков (27.01.2022 18:53)

издаване на документи за самоличност на лица без адресна регистрация

Хората, които нямат адресна регистрация имат проблем при издаването на документи за самоличност.

Извадки от статията "Казусът „Лична карта“ на един сирак":

Оказва се няма нищо по-лесно от това да си сирак, напуснал домовете за деца, лишени от родителски грижи преди години и вече пълнолетен да осъмнеш без постоянен адрес и валидни лични документи.

„И те ми казаха: Тук не можете да се регистрирате на този адрес. Защо, казвам, ние се водим в това общежитие на стария адрес и те ми обясняват: трябва да намерите домашен адрес, постоянен в София, където живеят други хора. Да отивам да се регистрирам в чужд адрес“, обясни момчето.

<https://etnosi.wordpress.com/2011/03/14/%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D1%83%D1%81%D1%8A%D0%BE%D0%9E%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B0%E2%80%9C%D0%BD%D0%B0-%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BD-%D1%81%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BA/>

— — —